

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Vendendis rebus ciuitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

Bartol. ad Undecimum lib. Cod.

sonalem actionem. Secundo ibi loquitur in Repub. Romanorum, hic alterius civitatis. Ista est vera, et probatur ff. ad mun. ni. l. fin.

ADDITIO.

ANG. C. Adde gl. et Bar. in l. ij. in quib. cau. pign. taci. con. traba. et late per gl. et Bar. in l. ij. de priu. ff. Alex. et Not. quod licet fiscus habeat privilegium tacite hypothec. ut in toto tit. de priu. ff. et de con. fi. deb. l. ij. cum si. tamen civitas nunquam habet privilegium in personali alijs creditoribus chirographarijs et si stentibus, ut in d. l. in bonis, fallit in civitate Romana, ut i. c.

LEX III.

Respublica quibus gaudeat privilegis.

Respublicam. Respublica quibus gaudeat privilegis. Respublica non adulti. Quere gl. de qua Repu. loquitur. Et dicit gl. quod de qualibet civitate. quod mihi placet. tenet Pet. contra ut recitat Lyn. in l. ij. ex qui. cau. ma. Res. quia edictum pretoris subuenit omnibus qui propter eam vel aliam causam legitimam se tueri non possunt. sed necesse est quod regantur per alios. lex enim subuenit absentibus, furiosis, et si militi. ut ff. de mil. l. ij. et ex qui. cau. ma. l. ij. et ideo ponitur ibi illa clausula generalis. si qua mihi iusta causa, et. Facit l. Marcellus. ff. de fideiuss. Respublica regitur per alios, et. Quere gl. usque ad quod tempus restitnatur Respub. et videtur tenere quod usque ad quatuor annos. Non enim in ea potest expectari tempus maioris etatis, quod est hodie expressum extra de in inte. res. c. l. lib. vi. et Mo. quod in quibusdam Respublica non habetur loco pupilli primo in manumissione seruorum, qui non possunt manumitti a minore et. ann. sed a repub. sic de seru. reip. per totum, et ff. de ser. ad ci. perti. l. ij. Item etiam quo ad secundum decretum, ut dixi in l. ij. eo. Item quo ad venditionem immobilium potest etiam civitas vendere si debitorum subit, ut i. tit. ij. l. i.

ADDITIO.

Civitate. Adde Bal. in l. ij. C. ad Trebell. et in l. quantquam. in fi. C. de senten. que sine cert. quanti. prof.

LEX IIII.

Secundum. Quod civitas facit per sua statuta non reuocatur pro presidente. h. d. Duobus modis legitur. Primo quod dicitur secundum lectu. id est, per privilegium, et non est dubium. Secundo et dicimus secundum legem id est, secundum consuetudinem vel statutum. et ista est bona. Et quia nos. quod per statutum potest et causa auferri alicui dominium rei sue, ut l. venditor. ff. si constat. ff. communia predio. Dixi in res. p. tit. non potest appellari. dixi in d. l. omnes populi, et ff. de appel. re. l. fin. dixi in l. si qua. ff. de verbo. signifi. et tangit gl. ff. de origi. iur. l. ij. deinde.

ADDITIONES.

ALEX. C. Hoc verum dicit Bar. in statuto generali, scilicet si fieret statutum contra aliquos, specialiter, alle. l. nemo. de iudi. et doct. in l. ij. de epis. vide Bar. in proemio Digesti. et in l. si contra ius vel vtili. pub.

ALEX. C. Adde per Bart. in l. quisquis. de quorum appella. non recipi. et in laud. eibus. de appellatio. et in l. ij. simili que modo. de de. Latin. liber. tollenda. Ang. in l. ij. quod quisque iuris. per Canonistas in c. cum omnes. de consti.

De administratione rerum publicarum. Rub. XXX.

Not. ex fi. glossa rubricae et quod priores per quos civitas regitur, possunt eligere officiales, qui civitatem regant, et negotia Respublice administrant. Facit l. ij. ff. ad mun. et rigi in l. obli. nari. de decu.

LEX I.

Undum. Eductor expelli non debet a consuetudine, donec recipiat soluit. hoc dicit. et Not. istam. l. postquam civitas vendidit fructus alicuius gabelle, non potest auferri si emptor soluit pretium tempore statuto. Pro quo casus in l. quod semel. ff. de decre. ab oz. fa. Facit l. Lelaf. ff. de publicanis.

LEX II.

Contra. Si officialis est negligens in exigendo cautionem de legato vel fideicommissario prestando, tenetur ad interesse, hoc dicit.

De vendendis rebus civitatis. Rub. XXXI.

LEX I.

Sine. Venditio pura et perfecta non debet a Rep. renocari, licet per aliam maius pretium offeratur. hoc dicit. In text. ibi propriam legem, id est, proprium privilegium vel statutum, ff. ad mun. l. libertas. ff. si. Querit gl. que sunt ista tempora adiectionibus instituta. Dic vt dixi in l. ij. et l. si tempus, et l. facultas. de fide instr. et in ha. ff. et Not. hic gl. quod si scus habet hoc plusquam civitas, quia emptor a civitate gratus tur plusquam ille, qui emit a fisco. Debet enim emptor civitatis probare pecuniam in utilitate civitatis esse conuersam, sed in emptore fisci sufficit sola confessio, vt in glo. Item tene. l. col. ff. in fi. Primum quod dicit quod emptor civitatis habet probare pecuniam conuersam in utilitate civitatis, non videtur verum. Nam authen. hoc ius porrectum loquitur in creditore in quo est speciale, vt ibi per doc. et Ly. si adue. ere. l. ij. ff. si cer. pe. l. civitas. et per Jun. extra. de dep. c. i. Item secundum quod dicit quod sufficit confessio, videtur contra. l. si procurator. ff. q. quod ibi non videtur iure ff. et no. per doc. in l. incivile. de de. ven. Dic ergo quod glo. intelligit confessionem id est, apocham, in qua continetur esse solutum, vt ff. de apo. publ. l. quasi dicat. hoc sufficit, nec est necesse quod probetur esse verum in utilitate fisci, hoc tene menti.

LEX II.

Locatio perfecta non renocatur, licet alius maiorem pensionem offerat. hoc dicit. Quero, utrum quando sit locatio rerum civitatis debeat precedere subhastatio. Dic vt in glo. quod not. bene.

ADDITIO.

ALEX. C. Adde quod si facta locatione ego offero tantum quantum novus conductor, an sin. preferendus. Dic quod sic, tex. est in l. pe. et ibi Bar. de locati. fun. civilium. alias fiscalium.

LEX III.

Civitas bona que et quando alienentur.

Que. Hereditatis immobilis civitatis, et mobilia que seruando seruari non possunt, pro utilitatibus civitatis permittuntur alienari auctoritate Principis in vtraque Roma, in alijs vrbibus auctoritate presidis, et consensus cuiuslibet possessoris. h. d. Primo permittit alienationem. Secundo ponit modum alienandi in vtraque Ro. Tertio ponit modum alienandi in provincijs. Secunda ibi, in defensione. Tertia ibi, in provincijs. Et prima parte no. et quod res immobiles civitatis, et etiam annui redditus, et etiam bona mobilia que seruando seruari non possunt, debent alienari eadem solemnitate, et quod dico de mobilibus collige et eo quod dicitur mancipia. facit l. lex que tutoris, de adm. tu. Et sic alia que seruando seruari non possunt, alienari possunt sine decreto ad similitudinem tutorum, vt d. l. lex que tutoris. Querit gloss. si civitas egerit vt quis iuret de calumnia, dic vt in eadem. et Nota ex secunda parte quod in vtraque Roma requiritur auctoritas imperialis in venditione. Et per hoc dico quod in civitatibus que in temporalibus non cognoscunt superiorum, vt est civitas Perusina, et sic populus est liber, vt not. in l. hostes, ff. de capt. quod venditio rerum immobilium possit fieri auctoritate eius consilij, apud quod est omnis potestas. Illud enim videtur Imperatoris gerit in civitate illa. Nota circa tertiam partem quod illa solemnitas habet locum tantum in civitatibus, que sunt sub aliquo preside, non in civitatibus liberis, vt ff. de i. et Not. Querit gl. quod non sufficit enim quod sacrosancte scripture sint positae, vt ad memoriam reducat iuramentum quod ab initio prestatur, fideliter consilere. Et ista gl. nota quod quis obligatur si promittat, vel dicat aliquid sub virtute iuramenti prestati de preterito, contra hoc videtur tex. extra de iureiur. c. pen. Sed dico quandoque iuramentum prestitum comprehendat illud, de quo nunc agitur, et tunc loquitur ista gl. sed quando iuramentum prestitum interpositum fuit super alio, et tunc non valet tale dictum, promitto, vel dico sub virtute prestiti iuramenti, vt c. pen. Querit gl. b. c. quid si hec solemnitas fuit observata, utrum habeat locum adiectio, de qua loquitur s. l. i. Et respondeo, quod non p. illud quod dicitur, ff. de i. et Not. Querit gl. qd si solemnitas non fuit observata, Dic vt gl. et Itē qro an civitas possit solemnitate huius legis renuciare. Puto qd no. Nam s. prime dixi, no. aliter fieri, et hic dicit. S. legibus phibentur renuciari no. pot. vt no. p. gl. l. ij. et ij. ne fideius. dotiū de. Itē legibus dantur solemnitate no. pot. renuciari. l. nemo pot. ff. de le. i. verum si esset talis civitas, que haberet ius condendi statuta, secundum ea que dixi in l. omnes populi. ff. de

